

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради університету
29.08.2025 року,
протокол № 1 .

Ректор, голова вченої ради університету,
доктор юридичних наук, професор

_____ Олег ОМЕЛЬЧУК

29.08.2025 року

м.п.

РОБОЧА ПРОГРАМА
атестаційного екзамену
для підготовки на першому (освітньому) рівні
здобувачів вищої освіти освітнього ступеня бакалавра
за спеціальністю 035 Філологія
спеціалізація 035.041 Германські мови та літератури
(переклад включно), перша – англійська
галузі знань 03 Гуманітарні науки

м. Хмельницький
2025

РОЗРОБНИК:

Завідувачка кафедри мовознавства, докторка педагогічних наук, професорка
25.08.2025 року

_____ Ольга НАГОРНА

СХВАЛЕНО

Рішення кафедри мовознавства
26.08.2025 року, протокол № 1.

Завідувачка кафедри, докторка педагогічних наук, професорка
26.08.2025 року

_____ Ольга НАГОРНА

Деканеса факультету управління та економіки, кандидатка економічних наук, доцентка
26.08.2025 року

_____ Тетяна ТЕРЕЩЕНКО

ПОГОДЖЕНО

Рішення методичної ради університету
27.08.2025 року, протокол № 1 .

Перша проректорка, голова методичної ради університету, кандидатка наук з державного управління, доцентка
27.08.2025 року

_____ Ірина КОВТУН

Обліковий обсяг 0, 6 ум.др.арк.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Програму атестаційного екзамену складено відповідно до Положення про екзаменаційну комісію та атестацію здобувачів вищої освіти в ХУУП імені Леоніда Юзькова (<https://surl.lt/jdcnnj>) з урахуванням Стандарту вищої освіти України та освітньої програми зі спеціальності 035 Філологія першого рівня вищої освіти за спеціалізацією 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно, перша – англійська).

1. Атестація випускників факультету управління та економіки ХУУП імені Леоніда Юзькова має на меті встановити відповідність рівня отриманої здобувачами вищої освіти вимогам стандартів підготовки філолога, зокрема перекладача. Атестація здійснюється екзаменаційною комісією (ЕК). До компетенції ЕК належить:

- перевірити та оцінити якість теоретичної та фахової (професійно-практичної) підготовки здобувачів вищої освіти, встановити її відповідність вимогам ОП підготовки випускника першого рівня вищої освіти;
- за результатами атестації прийняти рішення про видачу/відмову у видачі випускникам дипломів (звичайних або з відзнакою);
- проаналізувати якість освітньої діяльності в університеті та висунути пропозиції щодо подальшого поліпшення якості підготовки філологів-перекладачів.

2. Атестація здобувачів вищої освіти першого рівня вищої освіти спеціальності 035 «Філологія» проводиться у формі усно-письмового атестаційного екзамену. До атестації допускаються студенти, які виконали всі вимоги навчального плану / індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти зі спеціальності.

3. Результати усно-письмового екзамену оформлюються відповідними документами з атестації здобувачів вищої освіти. Після закінчення іспитів перевірені письмові роботи зберігаються на кафедрі мовознавства. Рішення ЕК про оцінку результатів складання екзамену приймається на закритому засіданні комісії відкритим голосуванням звичайною більшістю голосів членів комісії, які брали участь у її засіданні. За однакової кількості голосів Голова комісії має вирішальний голос. Перескладання атестаційного екзамену з метою підвищення оцінки не дозволяється. Здобувач вищої освіти, який не склав атестаційний екзамен, наказом Ректора відраховується з університету як такий, що не пройшов атестацію.

4. Програма атестаційного екзамену визначається і розробляється випусковою кафедрою, ухвалюється вченою радою факультету та затверджується деканом факультету управління та економіки.

2. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО ЕКЗАМЕН

1. Атестаційний екзамен проводиться для студентів 4-го курсу і є підсумковою формою перевірки теоретичної та практичної підготовки здобувачів вищої освіти факультету управління та економіки на здобуття першого рівня вищої освіти та забезпечує оцінювання досягнення результатів навчання за такими освітніми компонентами:

- Практичний курс основної іноземної мови
- Література країн, мова яких вивчається (перша мова)
- Практичний курс другої іноземної мови
- Історія основної іноземної мови
- Лексикологія
- Методика викладання іноземних мов
- Стилістика
- Теорія та практика перекладу
- Теоретична граматики

2. Головним завданням екзамену є перевірка сформованості загальних і фахових компетентностей, а також результатів навчання здобувачів вищої освіти відповідно до освітньої програми (ОП) і навчального плану за визначеними критеріями.

3. Метою атестаційного екзамену є перевірка рівня сформованості у здобувачів таких компетентностей:

Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми (ЗК 7).

Здатність спілкуватися іноземними мовами (ЗК 9).

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК 10).

Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК 11).

Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ (ФК 1).

Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні (ФК 2).

Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов, що вивчаються (ФК 3).

Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератур, що вивчаються, від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури (ФК 5).

Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя (ФК 6).

Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних фактів для перекладу фахових текстів (ФК 7).

Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань (ФК 8).

Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами (ФК 9).

Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів (ФК 10).

4. Виконуючи атестаційний екзамен, здобувачі мають продемонструвати такі програмні результати навчання:

Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації (ПР 1).

Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів (ПР 7).

Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мов і літератур, що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності (ПР 8).

Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності (ПР10).

Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами (ПР 11).

Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють (ПР 12).

Використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування для розв'язання фахових комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя (ПР 14).

Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів (ПР 15).

Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, вміти застосовувати їх у професійній діяльності (ПР 16).

5. Час на виконання завдань становить 3 астрономічні години. На екзамені не допускається використання допоміжних матеріалів (довідники, словники, підручники, електронні ресурси / засоби тощо)

3. СТРУКТУРА АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

Атестаційний екзамен на здобуття першого рівня вищої освіти зі спеціальності 035 Філологія спеціалізації 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська складається з таких завдань:

1. Відповіді на теоретичні запитання у вигляді тесту Multiple Choice з матеріалу таких освітніх компонентів: Література країн, мова яких вивчається (5 запитань); Історія основної іноземної мови (5 запитань); Лексикологія (10 запитань); Методика викладання іноземних мов (5 запитань); Стилїстика (10); Теоретична граматика (5 запитань). Разом – 40 запитань. Кожен варіант тесту в екзаменаційному білеті формується індивідуально. Час виконання – 60 хв. (максимум 20 б.)

2. Відповіді на ситуативне творче завдання з матеріалу навчальної дисципліни «Практичний курс основної іноземної мови». Час виконання – 30 хв. (максимум 15 б.)

3. Виконання лексико-граматичного тесту з матеріалу навчальної дисципліни «Практичний курс другої іноземної мови» (15 питань). Час виконання – 30 хв (максимум 15 б.)

З матеріалу навчальної дисципліни «Теорія та практика» перекладу передбачено виконання двох завдань:

4. Реферативний переклад. Реферування державною мовою двічі прослуханого англомовного тексту економічної / юридичної тематики. Проаналізувати використані перекладацькі трансформації. Обсяг тексту – 1500-2000 др. зн. (тривалість аудіозапису 2 хв). Час виконання – 40 хв. (максимум 35 б.)

5. Зробити переклад тексту з листа з української мови англійською мовою. Завдання виконується студентом письмово в аудиторії та перевіряється екзаменатором. Обсяг текстів 1500 др. зн. Обсяг анотації – 5-7 речень. Час виконання – 20 хв. (максимум 15 б.)

Час на виконання завдань становить 3 астрономічні години. На екзамені не допускається використання допоміжних матеріалів (довідники, словники, підручники тощо).

3.1. Критерії оцінювання

1. Відповіді на теоретичні запитання у вигляді тесту оцінюються максимум в 20 балів. Ваговий бал за кожен правильну відповідь - 0,5 бали. Розподіл балів: 0,5 бали – правильна відповідь, 0 балів – неправильна відповідь.

2. Відповіді на ситуативне творче завдання з матеріалу навчальної дисципліни «Практичний курс основної іноземної мови». Час виконання – 30 хв. (максимум 15 б.)

Оцінка за усне мовлення є результатом поділу суми оцінок за окремі аспекти мовлення (граматична правильність, вимова, володіння лексикою) та ефективність мовлення на кількість аспектів:

Грамматична правильність: відмінно – відсутні помилки в основних (tenses, modal verbs, non-finite forms of the verb, degrees of comparison, formation of adverbs) та складних (oblique moods, articles) структурах; добре – вільно володіє основними структурами, хоча інколи робить помилки у складних структурах; задовільно – володіє основними структурами на рівні, достатньому для спілкування на повсякденні теми, хоча часто робить помилки у складних структурах; незадовільно – робить багато помилок в основних структурах при спілкуванні на повсякденні теми, що створює труднощі при комунікації. Не робить спроб уживати складні структури або постійно помиляється при їхньому використанні.

Вимова (інтонація та окремі звуки): відмінно – хороший ритм, правильність наголосу, відповідне інтонаційне оформлення та хороша вимова окремих звуків, хоча відчувається невеликий акцент; добре – ритм, інтонаційне оформлення та вимова окремих звуків наближаються англійських, проте відчувається акцент; задовільно – ритм, інтонаційне оформлення та вимова

окремих звуків – середнє між англійською та рідною мовами, чим створюється значний акцент; незадовільно – інтонаційне оформлення та вимова окремих звуків нагадують звучання рідною мовою, що створює значні труднощі при розумінні висловлювань.

Володіння лексикою: відмінно – володіє широким набором лексичних одиниць, який достатній для спілкування на повсякденні теми і легко добирає слова, говорячи на абстрактні теми, передбачені програмою; добре – легко добирає слова при спілкуванні на повсякденні теми, але, говорячи на абстрактні теми, передбачені програмою, демонструє окремі труднощі при доборі лексичних одиниць; задовільно – володіє достатнім словниковим запасом для спілкування на повсякденні теми, хоча при говорінні на абстрактні теми, передбачені програмою, демонструє помітні труднощі у доборі лексичних одиниць; незадовільно – словниковий запас недостатній для того, щоб справитись зі спілкуванням на повсякденні та абстрактні теми, передбачені програмою.

Ефективність мовлення: відмінно – без труднощів справляється з підготовленим мовленням та майже зовсім не має труднощів при непередбаченому мовленні; зміст повністю відповідає темі; тривалість змістовного непередбаченого висловлювання 4-5 хвилин; добре – майже зовсім не має труднощів при підготовленому мовленні, хоча інколи спостерігаються незначні труднощі при непередбаченому мовленні; зміст в основному відповідає темі; тривалість змістовного непередбаченого висловлювання 3-4 хвилини; задовільно – спостерігаються труднощі при підготовленому мовленні, а також помітні труднощі при непередбаченому мовленні, хоча вони не порушують процес комунікації; тема в основному розкрита; тривалість змістовного і непередбаченого висловлювання 2-3 хвилини; незадовільно – проявляє значні труднощі при підготовленому мовленні.

3. Виконання лексико-граматичного тесту з матеріалу навчальної дисципліни «Практичний курс другої іноземної мови». Відповіді на лексико-граматичний тест оцінюються максимум в 15 балів. Ваговий бал за кожну правильну відповідь – 1 бали. Розподіл балів: 1 бали – правильна відповідь, 0 балів – неправильна відповідь.

4. Реферативний переклад. Максимальна кількість балів за виконання цього завдання складає максимум 25 балів:

- денотативна еквівалентність: стисле (500 друкованих знаків $\pm 10\%$) та правильне відтворення інформації, викладеної в тексті оригіналу – 5 балів;
- конотативна еквівалентність: дотримання стилю та реєстру лексики тексту оригіналу – 5 балів;
- нормативна еквівалентність: жанрова відповідність реферованого тексту – 5 балів;
- прагматична та естетична еквівалентність (зрозумілість для адресата) – 5 балів;
- аналіз застосованих перекладацьких трансформацій – 5 балів.

5. Переклад тексту з листа з української мови англійською мовою оцінюється максимум в 25 балів за такими критеріями:

- мовна компетентність (застосування знань лексики, граматики);
- термінологічна компетентність (оперування термінами та термінологічними одиницями);
- перекладацька компетентність (застосування перекладацьких стратегій, способів, прийомів і технік);
- жанрова компетентність (врахування жанрових ознак тексту);
- галузева компетентність (знання відповідної предметної галузі).

Ваговий бал за кожен критерій – 5 балів.

Максимальна кількість балів на атестаційному екзамені складає 100 балів. Переведення отриманих балів до оцінки за національною шкалою здійснюється відповідно до таблиці (<https://surl.li/eursku>).

3.2. Приклад екзаменаційного білету Exam Card № 00

1. Theoretical Questions

1. Lexical meaning contains ...aspects

- a) denotational, connotational, pragmatic
- b) individual, unique, traditional

2. Two or more words identical in sound-form but different in meaning, distribution and (in many cases) origin are...

- a) antonyms
- b) homonyms
- c) synonyms

2: Situational Creative Task

The Situation: You are a representative of the International Relations Office at Leonid Yuzkov Khmelnytskyi University of Management and Law.

The Task: A first-year student is hesitant about taking an intensive English and German course, claiming that “translation apps are enough for today’s world”. Acknowledge their point but express doubt about the effectiveness of apps in high-stakes legal or business negotiations. Approve of the idea of using tech as a tool, but argue for the necessity of “human-to-human” communication.

3. Lexical and Grammar Check (German)

1. Die Semesterarbeit wird von den Studenten geschrieben.

- a) Perfekt Passiv
- b) Präsens Passiv
- c) Plusquamperfekt Aktiv
- d) Futurum Aktiv

5. Знайдіть речення з неправильним порядком слів.

- a) Er hofft, dass er im nächsten Jahr promovieren kann.
- b) Er hofft, dass er kann im nächsten Jahr promovieren.

4. Rendering the text.

The Consultant shall perform the Services with the highest standards of professional and ethical competence and integrity. The Consultant shall not assign this Contract or sub-contract any portion of it without the Client’s prior written consent. Nothing contained in this Contract shall be construed as creating the relationship of principal and agent, or employer and employee between the Client and the Consultant. The Consultant shall be responsible for the payment of all taxes, duties, and other levies that may be imposed under the applicable law.

Український переклад:

Консультант зобов’язується надавати Послуги, дотримуючись найвищих стандартів професійної та етичної компетентності й доброчесності. Консультант не має права відступати права за цим Договором або передавати будь-яку його частину на субпідряд без попередньої письмової згоди Замовника. Жодне положення цього Договору не може тлумачитися як таке, що встановлює відносини принципала та агента або роботодавця та працівника між Замовником та Консультантом. Консультант несе відповідальність за сплату всіх податків, мит та інших зборів, які можуть бути накладені згідно з чинним законодавством.

Аналіз перекладацьких трансформацій

При виконанні цього завдання на іспиті важливо класифікувати зміни за рівнями (лексичні, граматичні, стилістичні).

1. Граматичні трансформації:

- Заміна частин мови: Конструкція *The Consultant shall perform* перекладена як *Консультант зобов’язується надавати*. Використано модальне дієслово «зобов’язується» для передачі юридичного зобов’язання (функція *shall* у контрактах).

- Членування/Об'єднання речень: Використано повний синтаксичний відповідник, проте пасивна конструкція *be construed* трансформована у зворотню форму дієслова *тлумачитися*, що є типовим для українського офіційно-ділового стилю.

2. Лексико-семантичні трансформації:

- Модуляція (логічний розвиток): Термін *integrity* перекладено як *добročесність*. Хоча пряме значення – «цілісність», у юридичному контексті необхідно вживати термін, що описує антикорупційну етику.

- Контекстуальна заміна: *Assign this Contract* перекладено професійним юридичним терміном *відступати права за Договором*, а не буквальним «*призначати*».

- Генералізація: *Applicable law* – *чинне законодавство*. Це усталений еквівалент, де «*застосовне право*» конкретизується до системи норм країни.

3. Лексико-граматичні трансформації:

Антонімічний переклад: Конструкція *Nothing... shall be construed* (*Ніщо не повинно тлумачитися*) перекладена як *Жодне положення... не може тлумачитися*. Це дозволяє уникнути смислової двозначності в українській мові.

5. On the spot translation.

Стаття присвячена аналізу процесів уніфікації української юридичної термінології відповідно до стандартів *acquis* ЄС. Актуальність дослідження зумовлена впровадженням у 2026 році Єдиного глосарія правових термінів та оновленням правопису для офіційно-ділових документів. Автор розглядає труднощі перекладу концептів англійської системи загального права (*Common Law*), які не мають прямих відповідників у вітчизняному законодавстві. Особлива увага приділяється методам функціональної аналогії та дескриптивному перекладу як основним інструментам подолання термінологічних лакун. У висновках підкреслено, що адаптація неологізмів, таких як “*maloznachna sprava*” (малозначна справа), потребує ретельного зіставлення з механізмами процедур малого капіталу в ЄС для уникнення правових колізій.

4. Рекомендовані джерела

ОК Практичний курс основної іноземної мови

1. Нагорна О.О. Іноземна мова I (Англійська мова): навчально-методичні матеріали. Хмельницький: Хмельницький університет управління та права, 2011. 22 с.
2. Нагорна, О.О., Гуменчук, О.Є. A Reading Skills Book (on the basis of the novel “Theodore Boone: The Abduction” by John Grisham): навч. посіб. Хмельницький: ХУУП. 2016. 62 с.
3. Cotton D., Falvey D., Kent S. Language Leader: Intermediate. Pearson Education Limited, 2008. 184 p.
4. Cotton D., Falvey D., Kent S. Language Leader: Upper-Intermediate. Pearson Education Limited, 2008. 167 p.
5. Cotton D., Falvey D., Kent S. Language Leader: Advanced. Pearson Education Limited, 2008. 182 p.
6. Dooley Jenny, Evans Virginia. Grammarway 4. Newbury, Express Publishing, 2010. 278 p.
7. English for Lawyers: навчальний посібник. Хмельницький: ХУУП, 2011. 294 с.
8. Grisham J. Theodor Boone: The Abduction. London: Hodder, 2012. 217 p.
9. McCarthy Michael, O'Dell Felicity. English Vocabulary in Use: Upper-Intermediate Level. Cambridge, Cambridge University Press, 2007. 309 p.
10. Murphy R. Essential Grammar in Use. Cambridge University Press, 2007. 319 p.

ОК Література країн, мова яких вивчається (перша мова)

1. Давиденко Г. Й. Історія зарубіжної літератури XVII – XVIII століття: навч. Посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 292 с.
2. Давиденко Г.Й., Стрельчук Г.М., Гречаник Н.І. Історія зарубіжної літератури ХХ століття. Київ : Центр учбової літератури, 2007.504 с.
3. Давиденко Г.Й., Чайка О.М. Історія зарубіжної літератури ХІХ – початку ХХ століття: навчальний посібник. Київ : ЦУЛ, 2014. 400 с.

4. Зарубіжні письменники. Енциклопедичний довідник. У 2 т. / За ред. Н. Михальської та Б. Щавурського. Тернопіль: Навчальна книга Богдан, 2005.
5. Історія зарубіжної літератури ХХ століття : підруч. для студ. гуманітар. ф-тів вищ. навч. закл. Харків : Вид-во НУА, 2016. 264 с.
6. Кустовська І. М., Янковець О. В. Зарубіжна література: курс лекцій. Хмельницький: Видавництво НАДПСУ, 2023. 116 с.
7. Кустовська І. М. Теорія вітчизняного та світового літературознавства: курс лекцій. Електр. навч. вид. Хмельницький: Видавництво НАДПСУ, 2023. 158 с.

ОК Практичний курс другої іноземної мови

1. Themen neu aktuell: Lehrwerk für Deutsch als Fremdsprache. Kursbuch 1. (Harmut Aufderstraße, Heiko Bock, Jutta Müller, Helmut Müller) -Max Hueber Verlag, 2008. - 160 S.
2. Themen neu aktuell: Lehrwerk für Deutsch als Fremdsprache. Kursbuch 2. (Harmut Aufderstraße, Heiko Bock, Jutta Müller, Helmut Müller) Max Hueber Verlag, 2008. - 162 S.
3. Themen neu aktuell: Lehrwerk für Deutsch als Fremdsprache. Kursbuch 3. (Harmut Aufderstraße, Heiko Bock, Jutta Müller, Helmut Müller) -Max Hueber Verlag, 2008. - 180 S.
4. Sandra Evans, Angela Pude, Franz Sprech. Menschen A 1.1(Arbeitsbuch). Hueber Verlag, 2012. 109 S.
5. Sandra Evans, Angela Pude, Franz Sprech. Menschen A 1.2 (Arbeitsbuch). Hueber Verlag, 2012. 107 S.
6. Charlotte Habersack, Angela Pude, Franz Sprech. Menschen A 2.1 (Arbeitsbuch). Hueber Verlag, 2010. 108 S.
7. Anna Breitsameter, Sabine Glas-Peters, Angela Pude. Menschen B 1.1 (Arbeitsbuch). Hueber Verlag, 2014. 116 S.
8. Кучер З. І. Практика перекладу: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Вінниця: Нова книга, 2013. 504 с.
9. Павлик О. Б. Лексичні особливості написання і перекладу ділового листа іноземною мовою / О. Б. Павлик // Управлінські та правові засади забезпечення розвитку України як європейської держави : зб. тез доп. ХХІХ щорічної наук.-звіт. Конф (27.03.2025). Хмельницький : ХУУП, 2025, С.180-182

ОК Історія основної іноземної мови

1. Верба Л.Г. Історія англійської мови. Вінниця: Нова Книга, 2012. 296 с.
2. A History of the English Language. [ed. by R. Hogg, D. Denison]. Cambridge: Cambridge University Press, 2006. 495 p.
3. Barber Ch. Early Modern English. Edinburgh: Edinburgh University Press, 1997. 280 p.
4. Brinton L. J. The English Language: A Linguistic History. Toronto: Oxford University Press, 2006. 522 p.
5. Downing A. English Grammar: A University Course. [2nd ed.]. London, New York: Routledge, 2006. 610 p.
6. The Oxford History of English. [ed. by L. Mugglestone]. Oxford: Oxford University Press, 2006. 485 p.

ОК Лексикологія

1. Верба Л.Г. Порівняльна лексикологія англійської та української мов. Посібник для перекладацьких відділень вузів. Вінниця: «Нова книга», 2008. 248с.
2. Гороть Є.І., Белова С.В. Notes on Modern English Lexicology. Нариси з лексикології сучасної англійської мови. Луцьк: РВВ «Вежа» Волин. держ.ун-ту ім. Лесі Українки, 2008. 372 с.
3. Закреницька Л.А. (уклад). English Lexicology. Навчально-методичний посібник для аудиторної та самостійної роботи. Хмельницький: ХГПА, 2025. 60 с.

4. Квеселевич Д.І., Сасіна В.П. Практикум з лексикології сучасної англійської мови: навч. посібник. Вінниця: «Нова Книга», 2001. 126 с.
5. Мостовий М. І. Лексикологія англійської мови: [підруч. для ін-тів і фак. інозем. мов]. Харків: Основа, 1993 . 255 с.
6. Ніколенко А.Г. Лексикологія англійської мови – теорія і практика. Вінниця: Нова Книга, 2007. 528 с.
7. Crystal D. Words, Words, Words. Oxford: Oxford University Press, 2007. 224 p
8. Ganetska L. V. Lexi-Maker: Modern English Lexicology in Tables, Figures and Exercises. Київ: Ленвіт, 2004. 96 с.
9. Plag I. Word-Formation in English. Cambridge: Cambridge University Press, 2002. 264 p.
10. Traugott E. C., Dasher R. B. Regularity in Semantic Change. Cambridge: Cambridge University Press, 2001. 340 p. URL: https://www.academia.edu/91590722/Regularity_in_Semantic_Change

ОК Методика викладання іноземних мов

1. Гембарук А.С. Методика викладання іноземної мови в таблицях і схемах: метод. посібник. Умань : ФОП Жовтий, 2011.144 с.
2. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / Наук. ред. укр. видання С.Ю.Ніколаєва. Переклад з англ. К.: Ленвіт, 2003. 273с.
3. Книга вчителя іноземної мови: Довідково-методичне видання / Упоряд. О.Я. Коваленко, І.П.Кудіна. Харків: ТОРСІНГ ПЛЮС, 2005. 240 с.
4. Контрольні завдання з методики викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах /Кол. авторів під керівн. С.Ю.Ніколаєвої та М.Т.Солов'я К., 2002.356 с.
5. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти. 12-бальна система. К., 2000. 126 с.
6. Кустовська І.М., Лебедева Л.Е. Формування комунікативних навичок у студентів – філологів під час вивчення другої іноземної мови – німецької Наука і техніка сьогодні. Серія: Педагогіка. № 11 (11) 2022. С.160 – 169.
7. Кустовська І.М., Палагнюк М.Г. Завдання для самостійної та індивідуальної роботи з німецької мови за професійним спрямуванням: практикум. Хмельницький: Видавництво НАДПСУ, 2022. 160 с.
8. Кустовська І.М., Хамазюк О.М. Застосування проєктної методики у викладанні іноземних мов. Вісник науки та освіти. Серія: Філологія. № 6 (36). 2025. С.622-635.
9. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах : підручник / А.С. Панова, І.Ф. Андрійко, С.В. Тезікова та ін. К: ВЦ «Академія», 2010. 328 с. (Серія «Альма-матер»).
10. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. та ін./ за загальн. ред. С. Ю. Ніколаєвої. Київ, 2013.
11. Методика навчання іноземної мови: Лекційний курс з практикумом/ укл.: О. А. Комар, Л. М. Байдюк. Умань, 2019. 96 с.
12. Практикум з методики викладання англійської мови у середніх навчальних закладах: Посібник. Вид, 2-е, доп. і переробл. /Кол. авторів під керівн. С.Ю.Ніколаєвої, К: Ленвіт, 2004. 360 с.
13. Тарнапольський О.Б. Методика викладання іноземних мов у вищій школі : підручник для студ. мовних спец. закладів вищої освіти / О. Б. Тарнапольський, М. Р. Кабанова. Вінниця : Нова Книга, 2020. 384 с.

ОК Стилїстика

1. Black E. Pragmatic Stylistics. Edinburgh : Edinburgh University Press, 2006.

2. Burke M. Language and style in *The Gruffalo*. *Language and Literature: International Journal of Stylistics*, 2022. Volume 31, Issue (1), pp. 41-61. <https://doi.org/10.1177/09639470211072162>
3. Duncan D. Variation in fictional dialogue in *A Series of Unfortunate Events*. *Language and Literature: International Journal of Stylistics*. 2025. Volume 34. Issue 3. pp. 248-273. <https://doi.org/10.1177/09639470251327730>
4. Fauconnier G., Turner M. *The Way We Think: Conceptual Blending and the Mind's Hidden Complexities*, New York: Basic Books, 2002.
5. Fernandez-Quintanilla C. (2020). Textual and reader factors in narrative empathy: An empirical reader response study using focus groups. *Language and Literature: International Journal of Stylistics*. 2020. Volume 29. Issue 2. pp. 124-146. <https://doi.org/10.1177/0963947020927134>
6. Fludernik M. *An Introduction to narratology* / Translated from German by P. Häusler-Greenfield and M. Fludernik. London and New York : Routledge, 2009.
7. Gibbon A., Whiteley S. *Contemporary Stylistics. Language, Cognition. Interpretation*. Edinburgh Textbooks on the English Language – Advanced. Edinburgh : Edinburgh University Press, 2018.
8. Giovanelli M., & Harrison C. *Stylistics and Contemporary Fiction*. *English Studies*. 2022. Volume 103. Issue 3. pp. 381–385. <https://doi.org/10.1080/0013838X.2022.2043035>
9. Jeffries L., McIntyre D. *Stylistics*. Cambridge : Cambridge University Press. 2nd ed., 2025.
10. Lakoff G., Johnson M. *Metaphors We Live By*. Chicago : University of Chicago Press, 1980.
11. Lunyova T. The aesthetics and ideology of the image of the moon in Samantha Harvey's *Orbital: A stylistic analysis*. *Folium*. 2025. №7. pp. 152–159. <https://doi.org/10.32782/folium/2025.7.22>
12. Rajewsky I.O. *Intermediality, Intertextuality, and Remediation: A Literary Perspective on Intermediality*. *Intermedialités Histoire et théorie des arts des lettres et des techniques*. 2005. 6(6):43.
13. *The Routledge Handbook of Stylistics* / M. Burke (Ed.). London and New York: Routledge, 2014.

ОК Теорія та практика перекладу

1. Карабан В. І., Мейс. Дж. Переклад з української мови на англійську мову: [навч. посібник-довідник для студ. вищих закладів освіти]. Вінниця: Нова книга, 2003. 608 с.
2. Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу. К.: Юніверс, 2003. 264 с.
3. Корунець І. Біля витоків українського перекладознавства. *Всесвіт*. 2008. № 1/2. С. 188–194.
4. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): підручник 5-те вид., виправ. і допов. Вінниця: Нова Книга, 2017. 448 с.
5. Олікова М. С. Теорія і практика перекладу: навч. посіб. Луцьк: Вежа, 2000. 170 с.
6. Прус С. І., Клименко О. Л. Практика перекладу: [навчальний посібник для студентів спеціальності «Переклад» (англійська мова)]. Запоріжжя: ЗНУ, 2007. 116 с.
7. Сидорук Г. І. Основи перекладознавства: метод. розробка. К.: Кондор, 2010. 284 с.

ОК Теоретична граматики

1. Морозова І. Б. Парадигматичний аналіз структури і семантики елементарних комунікативних одиниць у світлі гештальт-теорії в сучасній англійській мові: монографія. Одеса: Друкарський дім, 2009. 384 с.
2. Паладьєва А. Ф. Теоретична граматики англійської мови: курс лекцій для студентів спеціальності «Англійська мова і література». Умань : РВЦ «Софія», 2008. 34 с.
3. Ткаченко Л. Л. Теоретична граматики англійської мови: курс лекцій для студентів IV курсу напряму підготовки 6.020303 «Філологія. Мова та література (англійська)». Херсон : Вид-во РВВ «Колос» ХДАУ, 2012. 80 с.
4. Харитонов І. К. Теоретична граматики англійської мови. Вінниця: Nova Knyha, 2006. 245 с.
5. Alexeyeva I. *Theoretical English grammar course*. Vinnytsia: Nova Knyha, 2007. 208 p.

Greenbaum S., Quirk R. A university grammar of English. London: Longman, 1987. 484 p.

6. Morozova I., Pozharytska O. Theory of English grammar (students' major language): a university manual for BA students majoring in 035 Philology, specialisation 035.041 Germanic Languages and Literatures (including Translation), major language – English. Sumy: University Book, 2025. 194 p.